

– юридична неправомірність кредитних і заставних угод і відносин і т. ін.

Правильно організована методика внутрішнього аудиту кредитних операцій має сприяти збалансуванню інтересів банку та позичальника, а також налагодженню дієвого контролю за якістю кредитних вкладень. Тому одним з найважливіших напрямків діяльності банку повинна бути оцінка ефективності кредитної роботи, її постійний аналіз та пошук шляхів її вдосконалення.

І. Швед

Науковий керівник – канд. екон. наук, В.М. Чубай

АУДИТ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Сьогодні проблема визначення собівартості продукції є дуже актуальною, оскільки саме тепер значно зросла кількість підприємств, на яких навмисно завищують величину собівартості продукції з метою зменшення величини одержаного прибутку, внаслідок чого підприємство сплачує значно менший податок на прибуток, ніж би мало насправді. У цьому і полягає основна необхідність аудиту собівартості продукції підприємства.

Собівартість – це подана у грошовому виразі величина ресурсів, використаних з метою виготовлення продукції окремим підприємством.

Метою аудиту собівартості продукції є складання аудитором висновку про те, чи відповідає інформація, відображена в обліку та у фінансовій звітності щодо собівартості продукції, в усіх істотних аспектах нормативним документам.

Правда, під час проведення аудиту собівартості продукції спеціалісти наражаються на проблеми. Насамперед, можна відзначити, що дослідження аудитора не обмежується лише вивченням бухгалтерських документів. До предметної сфери аудиторського дослідження собівартості продукції належить також інформація про технологію виробництва, виробниче обладнання, структуру виробничого управління. Переважно аудитори – це спеціалісти в галузі економіки чи правознавства, а аудит собівартості продукції вимагає також і знання

технологічного аспекту виготовлення продукції. Ще однією трудностю може бути також і те, що на окремих підприємствах немає відкритого доступу до виробництва, тому аудиторам дуже важко об'єктивно оцінити усі фактори, що пов'язані з виробництвом і обчисленням собівартості продукції.

На мою думку, для ефективного виконання аудиторського дослідження собівартості продукції потрібно, насамперед, ознайомитися з організаційними і технологічними особливостями підприємства, типом виробництва, видами продукції, що виготовляються, ресурсами, що використовуються. На наступному етапі необхідно встановити, чи дотримуються на підприємстві положень облікової політики щодо визначення собівартості продукції. Також аудитор повинен здійснити перевірку наявності і правильності оформлення первинних документів, що є підставою для записів із формування собівартості продукції, перевірку правильності віднесення витрат до складу собівартості продукції, оцінювання стану синтетичного та аналітичного обліку витрат на виробництво, що входять до собівартості продукції, перевірку правильності оприбуткування готової продукції, перевірку повноти, правильності і достовірності відображення операцій із формування собівартості продукції в обліку та звітності, оцінювання правильності формування собівартості продукції за об'єктами калькулювання витрат, перевірку правильності відображення в обліку і звітності собівартості реалізованої продукції.

Як свідчить аудиторська практика, найпоширенішими порушеннями, що призводять до перекручування показника собівартості продукції, є неправильний розрахунок амортизації, оскільки саме вона є значним і, водночас, легко регулюючим елементом витрат на виробництво. Також нерідко спостерігається викривлення показника собівартості незавершеного виробництва, який визначається проведенням інвентаризації. Не менш серйозним є порушення, що стосуються облікової політики, наприклад, порушення вимоги незмінності методу витрат та калькуляції продукції, недотримання встановленого порядку розподілу накладних витрат тощо.

Отже, для забезпечення перевірки правильності калькулювання собівартості кожного виду продукції і достовірності обліку її виробництва і реалізації, аудитор повинен досконало володіти методичними підходами в цій сфері.

Отже, собівартість продукції окремого підприємства є важливим об'єктом аудиторського дослідження. Специфіка його проведення залежатиме насамперед від специфіки галузі, в якій працює підприємство, а також від конкретних організаційно-технологічних особливостей досліджуваного підприємства, на що і варто звернути особливу увагу аудитору під час перевірки. Аудит собівартості продукції дасть змогу уникнути фактів завищення ціни на продукцію окремого підприємства, правильно визначити реально отриманий підприємством прибуток і, відповідно до цього, обчислити величину податку на прибуток, а також зможе попередити факти розкрадання на підприємстві.

1. Бухгалтерський облік: Консп. лекцій. Навч. посібник. для студентів ВНЗ спеціальності 7.050106 „Облік і аудит” / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 288 с. 2. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2001. – 402с. 3. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Навч. посібник. – К.: Каравела, 2004. – 568с.

Л. Юрович

Науковий керівник – канд. екон. наук, В.М. Чубай

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, ЧИННИКИ ВПЛИВУ, ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ

У сучасних економічних глобальних умовах більшість підприємств працюють в умовах невизначеності, непередбачуваності. Нестабільна політична і соціально-економічна ситуація в країні посилюють ступінь ризику прийняття рішень і функціонування підприємств загалом. Сучасна будова фінансової архітектури (показники фінансової звітності) та аналізу на їх основі перспектив розвитку підприємства не дають змоги повною мірою визначити фінансову позицію підприємства на ринку капіталів. Тому сьогодні потрібно задекларувати напрямки розвитку М(С)БО, які мають за мету посилити динаміку показників публічної фінансової звітності. Переведення методології основи обліку і фінансової звітності з інформацією про активи в інформаційну площину ресурсного потенціалу підприємства, які корелюють з економічною безпекою підприємства, є важливим.